

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΣΑΒΑΤΟ

Ίδιοκτήτης: Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΔΡΟΜΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ, αρ. 4, ΑΘΗΝΑ

Συνδρομή χρονιάτικη: Για την Ελλάδα και την Κρήτη δρ. 10. Για το εξωτερικό φρ. χρ. 12,50.—Για τις έπαρχίες δεχόμαστε και τρίμηνες συνδρομές (1 δρ την τριμηνία).—Κανένας δε γράφεται συνδρομητής α δεν προπληρώσει την συνδρομή του.

20 λεπτά το φύλλο.—Τα περασμένα φύλλα πουλιούνται στο γραφείο μας διπλή τιμή.

Βρίσκεται στην Αθήνα σ' όλα τα κιάσκια, και στις έπαρχίες σ' όλα τα πραχτορεία των Έφημερίδων.

Όσοι καλὰ θὰ ξέρουν πῶς ἔζησε καὶ πῶς ἔξω-
σε, ἀπὸ τὰ πρῶτα χρόνια ἴσα μὲ τὴν ὥρα ποὺ ξε-
ψύχησε, στὴ Γερμανία σπουδαστής, πολίτης καὶ στα-
χαστής μέσ' στὴν Κέρκυρα, διαδάτης ἀπὸ τὴν Ἀ-
θήνα, στὴν Κρήτη πολεμιστής, ἥρωας ἐκεῖ στὴν Ἡ-
πειρο, θὰ μπορούσαν, ἂν εἶχανε τὸ χάρισμα, νὰ μᾶς
πραστήσουν καθαρώτερα τὴν ὅχι ἀπλή ψυχὴ του,
νὰ μᾶς ποῦν εὐγλωττότερα τί λογῆς ἄνθρωπος εἴ-
τανε. Ἐδῶ θὰ ταίριαζε ὁ λόγος τοῦ μεγάλου Λεο-
νάρδου Νταβίντση: «Τόσο περισσότερο ἀγαπᾶς, ὅσο
περισσότερο γνωρίζεις τὴν ἀγάπη σου».

Τὴν πρωτογνώρισα διαδίδοντας ἓνα του μακρό-
στηλο ἄρθρο στὰ 1884 στὸ «Ρήγα Φεραῖο» τῆς
Κέρκυρας. Ὑπερασπίζοταν τὸν τρανὸ φίλο του καὶ
τὸ σοφὸ δάσκαλό του, τὸν Ἰάκωβο Πολυλά. Οἱ κρι-
τὲς τότε, γιὰ τὰ διδαχτικὰ βιβλία, κάμανε λόγο στὴν
ἐκθεσὴ τους τὴ βαλμένη στὴν «Ἐφημερίδα τῆς Κυ-
βερνήσεως» γιὰ τὴν Ὀδύσσεια τὴ μεταφρασμένη ἀπὸ
τὸν Πολυλά. Κάποιος ἀπὸ ἐκείνους ποὺ εἶχαν ὑπο-
βάλει βιβλία σφηνώσε στὸ ἔργο του καὶ κομμάτια
ἀπὸ τὴ μετάφραση τούτη· οἱ κριτὲς τὰ κατακρίναν,
προτιμώντας τοὺς στίχους τῶν ἰδίων κομματιῶν τοὺς
μεταφρασμένους ἀπὸ τὸ Βικέλα. Τὸ ἄρθρο τοῦ Μα-
δίλη, μαζὶ διαμαρτύρηση καὶ μελέτη, κριτικὴ καὶ
πολεμικὴ, πρόγραμμα γλωσσικὸ καὶ καλλιτεχνικόν,
μάθημα ποιητικῆς καὶ στιχουργικῆς. Συνθεμένο θυ-
μωμένα, ὁρμητικὰ, ἀπερίφραστο. Μὰ ὁ νέος ποιη-
τὴς εἶναι γεμάτος ὁλος ἀπὸ τίς ἰδέες τοῦ δασκάλου

του γιὰ τὸ στίχο καὶ γιὰ τὴ γλῶσσα, καὶ παθητικὰ
τίς ξαναδίνει. Ὁ Πολυλάς σχεδίαζε τότε νὰ ἐκδώσῃ
περιοδικὸ μὲ τὸ τίτλο «Ἡ Ἐθνικὴ γλῶσσα», γιὰ νὰ
ὑποστηρίξῃ τὰ φρονήματά του καὶ νὰ συντρέξῃ στὴ
μόρφωση τῆς φιλολογικῆς γλῶσσας, καθὼς αὐτὸς
τὴν ἐννοοῦσε. Ἡ διατριβὴ τοῦ Μαδίλη ἀντικαθρε-
φτίζει τὸν ὄργασμό του. Μὰ τὸ θέμα τῆς εἶναι τὸ
μεταχείρισμα τῆς γλῶσσας μέσα στὴν ποίηση μόνο.
Ἀργότερα, ὕστερ' ἀπὸ λίγα χρόνια, τὸ γλωσσικὸ ζή-
τημα θάρχισῃ νὰ ξαπλώνεται πέρα καὶ πέρα καὶ
στὰ ἄλλα εἶδη τοῦ λόγου. Ὁ νέος ποιητὴς στὸ ἄρθρο
του μέσα ρίχνει καὶ στοχασμοὺς γιὰ τὴ χρησιμο-
ποίηση τοῦ γλωσσικοῦ ὀργάνου, δυσκολοπαράδεχτες
σήμερα, καὶ ποὺ μὴτ' ἐκεῖνος τοὺς ἐφάρμωσε στὸ
ἔργο του. Μὰ, γενικώτατα, μᾶς παρουσιάζεται ἀρ-
ματωμένος γερά, μὲ τὴν ποιητικὴ του ὁπωσδήποτε
σχεδιασμένη πρὶν ἀπὸ τὴν ποίησίν του, καθὼς συ-
χνὰ πυκνὰ συμβαίνει στοὺς δυνατώτερους ἀπὸ τοὺς
τεχνίτες τοῦ λόγου· γιὰτὶ πάντα μέσ' σ' ἓνα ποιη-
τὴ βρίσκεται κ' ἓνας κριτικός. Ἐκεῖ ποὺ μιλεῖ γιὰ
τὴ φράση τὴ **βραχεῖα** καὶ **ἰσχυρὴ** ποὺ **σύντομα** καὶ
σύντονα παρασταίνει τὸ αἰσθημα, σὰ νὰ μιλῇ γιὰ
τὸ μελλόμενο ξετύλιμα τῆς δικῆς του τέχνης.

Τῆς τέχνης του τὸ γλυκοχάραμα μᾶς ξαναίχτη-
κε κατὰ τὸ 1891 μέσα στίς στήλες τοῦ «Ἀττικοῦ
Μουσείου», περιοδικοῦ τοῦ καιροῦ ἐκείνου. Πῶς ρου-
φήσαμε τοὺς σπαρταριστοὺς ἀπὸ τὸ ἐρωτικὸ μεθύσι
στίχους τοῦ «Εἰδύλλιου», πῶς ξαναψιθυρίζαμε τίς
λαμπρόηχες δροσεροστάλαχτες στροφές τοῦ «Λου-
τροῦ», ἐμπνευσμένες ἀπὸ ἓνα πλατωνικὸ ἡδονισμό,
στίχους σαπφικοῦ ὠραιολάτρη, χτυπημένου ἀπὸ τὸν
Πετράρχη! Οἱ στίχοι του εἶχαν ὑπογραφή **Γραικός**.
Ὅσο δυναμώνει ἡ ποιητικὴ του συνείδηση, τόσο με-
γαλώνει καὶ ἡ ἀποστροφή πρὸς τὴ δημοσιότητα· τό-
σο ζητᾷ νὰ κρύβῃ τὸ ὄνομά του. Ὁ Μαδίλης δὲ θὰ
ξαναφανῇ· φαίνεται μονάχ' ἀπὸ καιρὸ σὲ καιρὸ πό-
τε ὁ **Γραικός**, πότε ὁ **Κερκυραῖος**, ὕστερα γιὰ πάν-
τα ὁ σχεδὸν ἄνωνυμος Μ. Στέλλοντας κάπου ἓνα
του τραγούδι αὐτοχαρακτηρίζεται «ἀπλὸς ντιλετάν-
τες». Μετριοφροσύνη μᾶς λέν· ἐγὼ στοχάζομαι· με-
γαλοφροσύνη. Ἴσως ἡ στενὴ κοινωνικὴ ἀτμοσφαῖρα
τριγύρω του δὲν εἶταν ἱκανὴ νὰ τοῦ ἀλαφρώσῃ τὸ
περήφανο δέλιγμα. Μὰ στοχάζομαι πῶς δὲν μπο-
ροῦσεν ἔτσι νὰ κρύβεται, ἔτσι μυγιάγγιχτος νὰ εἴ-
ναι, παρὰ ἓνας ἄνθρωπος ποτισμένος βαθύτατ' ἀπὸ
τὴν ὑψηλὴν ἰδέα τῆς τέχνης. Μέσα του ἀνταμώνει
τὰ πιδὲ παλληκαρίσια κινήματα τῆς ψυχῆς μὲ τίς
πιδὲ φιλολογημένες ἐγνοιες μιᾶς θηλυκῆς εὐαισθη-
σίας. Ἀμέσως ἀπὸ τοὺς στίχους τοὺς βαλμένους μέ-
σα στὸ «Ἀττικὸ Μουσείο», ὅσο κι ἂν εἶταν οἱ στίχοι
δοκιμὲς ἀκόμα, μᾶς δίνεται ὁ Μαδίλης μὲ τὰ δυὸ κυ-